And is there no more?!

ותו ליכא –

OVERVIEW

The ברייתא gives an example of הכשרתי במקצת נזקו וכו', in a case where two people dug a בור and the last one completed it to depth of ten בור The גמרא then presented some difficulty with this example and resolved it. Then רבי זירא (and others) asked, are there no other examples of הכשרתי במקצת נזקו Our הכשרתי במקצת נזקו vill discuss the reason ר' זירא

-----

asks: תוספות

ואם תאמר נהי נמי דאיכא טובא אטו כי רוכלא ליחשיב וליזיל² -

And if you will say; granted even that there are many more examples of הכשרתי הכשרתי, is then the תנא obligated to continue and count them all, as a peddler is wont to do? One example of הכשרתי במקצת נזקו (by 'יו' ' is sufficient. Why is 'דרא mentioning that there may be additional cases?!

מוספות answers:

ריש לומר משום דדחיק לאוקמי מתניתין דלא כרבי³ או כרב פפא ולמיתה⁴ -

And one can say; the reason we wish to mention additional cases is because it is an awkward interpretation to establish our משנה not according to or to assume that we are discussing מיתה as maintains. Either of these two options is not easily acceptable, when -

והיה יכול להעמיד בניזקין -

It was possible to establish the rule of הכשרתי במקצת נזקו by cases of damages (and [even] according to בי [and ממרא attempts to point out.

תוספות asks an additional question:

יאם תאמר ולוקמא⁵ כגון שלא היה בו הבל למיתה ולא הבל לניזקין - And if you will say; let us establish the rule of הכשרתי במקצת נזקו וכו' in a situation

 ^{1} If an animal was damaged in the pit then according to the רבנן only the last one is חייב (according to both are הייב). If the animal was killed then everyone agrees that only the last one is הייב.

² A peddler mentions all the wares he has to sell (and keeps repeating them).

³ רבי maintains that both diggers are בור by בור. We do not apply the rule of נזיקין by הכשרתי במקצת נזקו of חבי. It is difficult to accept that משנה would argue on the משנה Alternately The גמרא would prefer that this rule of אליבא דכו"ע.

⁴ The expression מיתה but rather to הכשרתי במקצת נזקו (as the גמרא, does not lend itself easily to מיתה but rather to גמרא) נזקין (as the גמרא) states later [on the ע"ב that בקטלא לא קמיירי בקטלא).

⁵ תוספות asks this question, because the s'גמרא attempt to establish other cases of הכשרתי במקצת נזקו (by נזקין and according to everyone) failed..

where, for instance, the pit did not have sufficient foul air that is capable of killing, and it did not have sufficient foul air to cause damage. The בור in its present situation could do no harm. This is the case where -

שהיה רוחבו יתר על עומקו ^{6} ובא אחר וסייד וכייד דמודה רבי דהאחרון חייב The width (of the pit) was greater that its depth; and another person came and plastered and painted the pit, thereby reducing its width (making it less than its depth) and making it harmful; in which case רבי admits that the last person who was סייד וכייד, is liable -

בין למיתה בין לניזקין כדאמר רב פפא בפרק הפרה (לקמן דף נא,א) - Whether the pit caused death or whether it caused damage as רב פפא states in שותה של מיתה (necessarily) שוקין and not (necessarily) מיתה מיתה מוניקין and not (necessarily) בור של מיתה מוניקין מוניקין אוניקין.

מוספות answers:

ויש לומר דאין זה מקצת נזקו דאחרון עבד הכל:

And one can say; that this is not a case of הכשרתי מקצת נזקו for the last one did everything. Before the last one was סייד וכייד there was no בור המזיק since it was אחרון בור המזיק of the מייד וכייד of the אחרון; therefore the אחרון did the entire damage.

SUMMARY

The גמרא is not satisfied with the example of ובא אחר והשלימו לי' for either it is not according to רבי or it is discussing מיתה and not נזיקין.

THINKING IT OVER

1. Is the question 'ותו ליכא', (only) on the ברייתא (that the ברייתא should have given other examples) or is the question concerning our משנה (as well); is the משנה only referring to this case of 'ט' וי', or are there other cases as well?

2. תוספות explained that the question of ותו ליכא means that we would rather have an example which is discussing נזיקין (instead of מיתה) and follow the view of רבי (or אליבא דכ"ע). Seemingly the case of הכהו י' בנ"א וכו' which the גמרא suggests as an example for מיתה is concerning מיתה (not נזיקין) and it is not אליבא

-

 $^{^6}$ This is following the view of בו who maintains that the בור of הוב is for the foul air – להבלו (only). In a case where the width is greater than the depth there is no foul הבל; and the בעל הבור בעל בער is greater than the depth there is no foul הבל הבור בעל הבור בעל הבור הבור שור הבור בעל הבור הבור בעל הבור הבור שור הבור בעל הבור בעל הבור הבור בעל הבור הבור בעל הבור בעל הבור בעל הבור הבור בעל הב

דכו"ע!⁷

3. How can we explain that in the קשיא the assumption of תוספות was that סייד וכייד is considered הכשרתי במקצת נזקו it is considered כל זקו ווירוץ.

⁷ See מהרש"א.

⁸ See סוכ"ד אות יט.